

ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКАДЕМІЯ

Кафедра економіки та міжнародних економічних відносин

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

_____ Макаренко П.М.

«__» _____ 20__ року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Економіка підприємства

освітньо-професійна програма Екологія
спеціальності 101 Екологія
галузь знань 10 Природничі науки
освітній ступінь бакалавр

факультет агротехнології та екології

Полтава

20__-20__ н. р./ 20__-20__ н.р.

Робоча програма навчальної дисципліни «Економіка підприємства» для здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою Екологія спеціальності 101 Екологія

Мова викладання: державна

Розробник:

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри економіки та міжнародних економічних відносин

Протокол від «__» _____ 20__ року № __

Погоджено науково-методичною радою спеціальності «Екологія»

Протокол від «__» _____ 20__ року № __

Голова _____ (_____)
(підпис) (прізвище та ініціали)

©ПДАА 20__ рік

1. Опис навчальної дисципліни

Елементи характеристики	Денна форма навчання
Загальна кількість годин	90
Кількість кредитів	3
Місце в індивідуальному навчальному плані студента	Обов'язкова
Рік навчання (курс)	3
Семестр	5
Лекції (годин)	16
Практичні (годин)	14
Самостійна робота (годин)	60
в т. ч. індивідуальні завдання (контрольна робота для заочної форми навчання) (годин)	-
Вид підсумкового контролю	залік

2. Передумови для вивчення навчальної дисципліни

Міждисциплінарні зв'язки: обов'язкова дисципліна професійної підготовки, тісно пов'язана з дисциплінами: «Вища математика», «Правознавство», «Філософія», «Інформаційні технології».

3. Заплановані результати навчання

Мета вивчення навчальної дисципліни «Економіка підприємства» полягає у розкритті економіки як науки, що вивчає теоретичні основи і практичні форми функціонування ринкових структур і механізмів взаємодії суб'єктів економічної діяльності суспільства.

1.2 Основні завдання навчальної дисципліни «Економіка підприємства»:

- підкреслити цільові характеристики діяльності підприємства на ринку;
- сформувати програму виробництва продукції та її реалізації, ресурсне забезпечення виробничої програми;
- визначити складові ресурсного потенціалу підприємства та знайти шляхи його ефективного використання;
- засвоїти поняття: ринкова система, попит та пропозиція, виробнича програма підприємства, основні засоби, амортизація, нематеріальні активи, оборотні кошти, поточні витрати підприємства, собівартість продукції; собівартість видів продукції; склад поточних витрат; вивчення методів та прийомів аналізу, планування витрат підприємства;
- визначити поняття механізму формування та використання доходів і прибутків підприємства від різних напрямів його діяльності (виробничої, комерційної, зовнішньоекономічної, фінансової, інвестиційної тощо);
- оцінити ефективність господарської діяльності та знайти шляхи її підвищення.

Компетентності:

загальні:

- знання та критичне розуміння предметної області та професійної діяльності;
- навички використання інформаційних і комунікаційних технологій;
- здатність до адаптації та дії в новій ситуації;

- здатність до професійного спілкування державною та іноземною мовами;
 - здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня для донесення інформації та власного досвіду;
 - здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
 - здатність до участі у проведенні досліджень на відповідному рівні;
 - здатність працювати в команді, використовуючи навички міжособистісної взаємодії;
 - здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
- фахові:
- здатність до розуміння основних теоретичних положень, концепцій та принципів математичних та соціально-економічних наук;
 - здатність до використання основних принципів та складових екологічного управління;
 - здатність до участі в управлінні природоохоронними діями та/або екологічними проектами.

Програмні результати навчання:

- розв'язувати проблеми у сфері захисту навколишнього середовища із застосуванням інноваційних підходів та міжнародного і вітчизняного досвіду;
- формувані ефективні комунікаційні стратегії з метою донесення ідей, проблем, рішень та власного досвіду в сфері екології;
- пояснювати соціальні, економічні та політичні наслідки впровадження екологічних проектів;
- поєднувати навички самостійної та командної роботи задля отримання результату з акцентом на професійну сумлінність та відповідальність за прийняття рішень;
- підвищувати професійний рівень шляхом продовження формальної освіти та самоосвіти;
- обирати оптимальні методи та інструментальні засоби для проведення досліджень, збору та обробки даних;
- брати участь у розробці проектів і практичних рекомендацій щодо збереження довкілля із залученням громадськості.

4. Програма навчальної дисципліни

- Тема 1. Підприємство як економічний суб'єкт господарювання
- Тема 2. Виробнича програма та виробнича потужність підприємства
- Тема 3. Основні фонди підприємства
- Тема 4. Оборотні засоби підприємства
- Тема 5. Трудові ресурси та стимулювання праці робітників
- Тема 6. Поточні витрати підприємства та собівартість продукції (послуг)
- Тема 7. Ціни та ціноутворення на підприємствах
- Тема 8. Фінансові результати діяльності підприємства

5. Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин			
	усього	у тому числі		
		л	п	с.р.
Тема 1. Підприємство як економічний суб'єкт господарювання	11	2	2	7
Тема 2. Виробнича програма та виробнича потужність підприємства	11	2	2	7
Тема 3. Основні фонди підприємства	12	2	2	8
Тема 4. Оборотні засоби підприємства	9	2		7
Тема 5. Трудові ресурси та стимулювання праці робітників	12	2	2	8
Тема 6. Поточні витрати підприємства та собівартість продукції (послуг)	12	2	2	8
Тема 7. Ціни та ціноутворення на підприємствах	11	2	2	7
Тема 8. Фінансові результати діяльності підприємства	12	2	2	8
Усього годин	90	16	14	60

6. Темі практичних занять

Назви тем	Кількість годин
Тема 1. Підприємство як економічний суб'єкт господарювання	2
Тема 2. Виробнича програма та виробнича потужність підприємства	2
Тема 3. Основні фонди підприємства	2
Тема 4. Оборотні засоби підприємства	
Тема 5. Трудові ресурси та стимулювання праці робітників	2
Тема 6. Поточні витрати підприємства та собівартість продукції (послуг)	2
Тема 7. Ціни та ціноутворення на підприємствах	2
Тема 8. Фінансові результати діяльності підприємства	2
Усього по темах	14

Темі самостійної роботи

Назви тем	Кількість годин
Тема 1. Підприємство як економічний суб'єкт господарювання	7
Тема 2. Виробнича програма та виробнича потужність підприємства	7
Тема 3. Основні фонди підприємства	8
Тема 4. Оборотні засоби підприємства	7
Тема 5. Трудові ресурси та стимулювання праці робітників	8
Тема 6. Поточні витрати підприємства та собівартість продукції (послуг)	8
Тема 7. Ціни та ціноутворення на підприємствах	7
Тема 8. Фінансові результати діяльності підприємства	8
Разом	60
в т.ч. індивідуальні завдання (контрольна робота)	-

7. Індивідуальні завдання

Індивідуальна робота здобувача вищої освіти направлена на закріплення теоретичного матеріалу та практичних навичок. Реалізація даного напрямку роботи передбачається шляхом виконання індивідуалізованого навчального завдання, яке виконується самостійно здобувачем вищої освіти в аудиторний та позааудиторний час.

8. Критерії оцінювання та засоби діагностики результатів навчання, форми поточного і підсумкового контролю

Критерієм успішного проходження здобувачем вищої освіти підсумкового оцінювання є досягнення ним рівня вище межі незадовільного навчання.

Одним із обов'язкових елементів навчального процесу є систематичний поточний контроль засвоєння знань та підсумкова оцінка рівня засвоєння навчального матеріалу і вміння використовувати ці знання на практиці.

Поточний контроль успішності студентів денної форми навчання здійснюється за видами навчальної роботи:

- тестування (0-5 балів);
- підготовка доповіді (1-5 балів);
- підготовка та захист реферату (1-10 балів);
- розв'язання задач на практичних заняттях (1-5 балів);
- виконання завдань самостійної роботи (1-10 балів).

Розв'язування тестів – проводиться на кожному практичному занятті, крім тих, на яких виконується контрольна робота. Бали: від 0-5 (по 0,5 балів за кожен правильну відповідь);

Підготовка доповіді. Бали: 0-5 (залежно від змістового наповнення, оформлення, захисту: без захисту – до 3-х балів, з захистом – 3-5 балів);

Підготовка реферату з презентацією. Бали: 0-10 (залежно від змістового наповнення, оформлення, якості викладу матеріалу: використання слайди з теоретичним змістом – від 0-5 балів; відео, статистичні дані, власні розробки – від 5 до 10 балів);

Самостійна робота проводиться 1 раз протягом семестру. Бали: 1-10 (залежно від правильності відповідей на теоретичні питання та розв'язку практичного завдання – від повноти оформлення таблиць та вірності розрахунків: таблиця без аналізу та висновків – 1-2 бали, з аналізом – 3-5 балів).

Критерії та шкала оцінювання виконання вправ на практичних заняттях

Кількість балів	Критерії оцінювання
5	Показано глибоке знання матеріалу предмету. Проявлено систематизований характер знань з питань економіки та організації інноваційної діяльності і здібність до їх самостійного поповнення. Успішно виконано програмні завдання.
3-4	Показано знання основного матеріалу курсу. Відповіді на питання не повні виявлені труднощі в практичному застосуванні питань теорії. Допущено помилки у відповідях але є передумови для їх виправлення під керівництвом викладача.
1-2	Показано знання з більшості питань основного матеріалу курсу. Відповіді на питання неповні. Виявлені труднощі в практичному застосуванні питань теорії. Допущені помилки у відповідях та розрахунках системного теоретичного методичного характеру.
0	Показано досить низький рівень знань основного матеріалу курсу або їх відсутність. Допущені принципові помилки у виконанні передбачених програмних завдань.

Форма проведення підсумкового контролю згідно робочого та навчального плану у – залік.

9. Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Розподіл балів оцінювання знань з навчальної дисципліни

Назва теми	Поточний контроль за видами навчальної роботи студентів, балів					Разом всі види контролю, балів
	Тестування	Підготовка доповіді	Підготовка та захист реферату	Розв'язання задач	Виконання завдання зі самостійної роботи	
Тема 1. Підприємство як економічний суб'єкт господарювання		5	10			15
Тема 2. Виробнича програма та виробнича потужність підприємства	5			5		10
Тема 3. Основні фонди підприємства	5			5		10
Тема 4. Оборотні засоби підприємства	5			5		10
Тема 5. Трудові ресурси та стимулювання праці робітників	5			5		10
Тема 6. Поточні витрати підприємства та собівартість продукції (послуг)	5			5		10
Тема 7. Ціни та ціноутворення на підприємствах	5			5		10
Тема 8. Фінансові результати діяльності підприємства		5	10		10	25
Разом	30	10	20	30	10	100

9. Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Андрійчук В.Г. Економіка аграрного підприємства. [навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни]. К.: КНЕУ, 2000. 355 с.
2. Бойчик І.М. Економіка підприємства: підручник. К.: Кондор Видавництво, 2016. 378 с.
3. Балацький Є.О., Дутченко О.М., Шамота Г.М. Економіка підприємства: навч. посіб. Суми: ДВНЗ «УАБС НБУ», 2014. 154 с.
4. Гетьман О.О. В.М. Шаповал Економіка підприємства: навч. посіб. - 2-ге вид. К.: ЦУЛ, 2010. 488 с.
5. Калініченко О.В. Плотник О. Д. Економіка підприємства. Практикум :

[навчальний посібник] К. : Кондор, 2012. 600 с.

6. Петрига О.М., Яворська Т.І., Прус Ю.О. Економіка аграрного підприємства: навчальний посібник.; за ред. О.М. Петриги, Т.І. Яворської. Мелітополь: Видавничо-поліграфічний центр «Люкс», 2016. 498 с.

Допоміжні

1 Бандурка О. М., Ковальов Є. В., Садиков М. А., Маковоз О. С. Економіка підприємства: навчальний посібник; за заг. ред. О. М. Бандурки. Харків: ХНУВС. 2017. 192 с.

2 Економіка підприємства : підручник. за заг. ред. д.е.н., проф. Л. Г. Мельника. Суми : Університетська книга, 2012. 864 с

7. Збарський В.К., Бабієнко М.Ф., Кулаєць М.М., Синявська І.М., Хоменко М.П. Економіка сільського господарства : навч. посіб. ; за ред. проф. В.К.Збарського.. К. : Агроосвіта, 2013. 352 с.

3 Гиль О. О. Економіка та організація діяльності об'єднань підприємств : навч. посіб. К. : Ліра-К, 2015. 248 с.

4 Лупенко Ю. О., Малік М. Й., Шпикуляк О. Г., Грицаєнко М.І. Інноваційне забезпечення розвитку сільського господарства України: проблеми та перспективи : монографія. К. : ННЦ ІАЕ, 2014. 516 с.

5 Кузьмин В. М. Економіка підприємства та управлінська економіка : практикум. Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2019. 51 с.

6 Мороз В. С., Тельнов А. С. Організація виробництва : навч. посіб. К. : Ліра-К, 2015. 256 с.

7 Шарко М. В., Мешкова-Кравченко Н. В., Радкевич О. М. Економіка підприємства : навч. посіб. Херсон : Олді-плюс, 2014. 436 с.

8 Яркіна Н.М. Економіка підприємства : Навч. посіб. Вид. 2-ге перероб. і доп. К. : Видавництво Ліра-К, 2017. 600 с.